

Rama IX Art Museum Foundation

NOW AND THEN

PROGRESSIVE PHOTOGRAPHY
OF **ITTHI KHONGKHAKUL**

FEBRUARY 25-MARCH 15, 2001
at D.R. Visual Art Center
Nakorn Pathom, THAILAND.

U-CAT-2-0011

SOL-0027-02-2544

NOW AND THEN

วันวาน และ ปัจจุบัน

Rama IX Art Museum Foundation

PROGRESSIVE PHOTOGRAPHY
OF ITTHI KHONGKHAKUL

FEBRUARY 25-MARCH 15, 2001
D.R. Visual Art Center
77/7 Soi Sukapibal 4
Bangkrabao, Mu 3, Nakorn Chaisri
Nakorn Pathom 73120, THAILAND.
Tel. (034) 331-517

พัฒนาการภาพถ่าย
ของ อิทธี คงคากุล

25 กุมภาพันธ์ - 15 มีนาคม 2544
ณ หอศิลป์ร่วมสมัย
ศูนย์ทัศนศิลป์ ตำรวจ วงศ์อุปราช
77/7 ซอยสุภาพิบาล 4
นครชัยศรี นครปฐม 73120
โทร. (034) 331-517

COVER : COMPOSED WITH LINES, 1987
Mixed Media, 23 x 30 cm.

B-ART-1-0011

หอศิลป์ร่วมสมัย
RAMA IX ART MUSEUM FOUNDATION

ศิลปะภาพถ่าย

ของ

อิทธิ คงคากุล

Rama IX Art Museum Foundation

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประมวญ บุรุษพัฒน์ ได้กล่าวถึงอาจารย์อิทธิ ว่า “อาจารย์อิทธิ เป็นศิลปินที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะตัวหลายอย่าง คือ สามารถใช้สื่อประเภทต่างๆ ที่มีความหลากหลายจากกันมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ ที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ของตัวเองได้ ในช่วงแรกๆ ของการเป็นศิลปิน อาจารย์เริ่มทำงานศิลปะทางด้านจิตรกรรมและภาพพิมพ์ ซึ่งเป็นผลงานสร้างสรรค์สองมิติ จากนั้นอาจารย์หันไปจับงานสร้างสรรค์ ซึ่งมีลักษณะเป็นงานสามมิติ เช่น งานประติมากรรมลอยตัว และผลงานติดตั้ง (Installation) ที่เน้นไปทางด้านการแสดงความคิดรวบยอดของตัวศิลปิน ท้ายที่สุด อาจารย์อิทธิ ได้หันมาใช้ภาพถ่ายเป็นสื่อในการสร้างสรรค์ผลงาน...”

“อาจารย์อิทธิ คงคากุล ได้เริ่มใช้ภาพถ่ายเป็นสื่อในการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะอย่างจริงจัง มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 จวบจนถึงปัจจุบันนับเป็นเวลาได้ 22 ปีพอดี อาจารย์อิทธิ ได้กล่าวถึงการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะภาพถ่ายของอาจารย์เองว่า “วัตถุประสงค์ในการถ่ายภาพของผมนั้น ไม่ใช่เพื่อบันทึกความงามที่มองเห็นเบื้องหน้า หากแต่เป็นการแสดงออกถึงความงามในด้านของความคิดที่เกี่ยวกับความรู้สึกและประสบการณ์ของตัวเอง โดยผ่านสื่อทางการถ่ายภาพ ผมใช้กล้องในฐานะที่เป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกภาพในธรรมชาติ ตลอดจนสิ่งอื่นๆ ที่เกิดขึ้นจากฝีมือของมนุษย์ที่ผมเห็นแล้วเกิดความประทับใจซึ่งในที่สุดผมก็จะแปลงภาพที่ได้เหล่านั้นให้กลายเป็นผลงานศิลปะ ผมใช้สิ่งต่างๆ ที่ได้บันทึกเป็นภาพถ่าย เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการสร้างสรรค์ หลังจากนั้นผมก็จะแปรสภาพสิ่งต่างๆ เหล่านั้นไม่ว่าจะเป็นรูปร่าง รูปทรง สี พื้นผิว ฯ ให้สอดคล้องกับรูปแบบหรือองค์ประกอบที่ผมคิดว่าเหมาะสมที่สุด...” “...โดยส่วนรวมผลงานของอาจารย์อิทธิ มีลักษณะรูปแบบเป็นงานแบบนามธรรม (Abstract) ที่เน้นในความงามทางด้านองค์ประกอบของแสงเงา สี พื้นผิว รูปร่าง และรูปทรงต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์ ผลงานทุกชิ้นเชื่อเชิญให้ผู้ชมสร้างจินตนาการและโลกแห่งความฝันของตนขึ้นมาใหม่ ภาพแต่ละภาพเปรียบประดุจประตูแห่งเสรีภาพที่เปิดกว้างให้ผู้ชมแต่ละคน แสวงหาประสบการณ์ใหม่ที่ผิดไปจากความจำเจซ้ำซากในชีวิตประจำวันของตน นักเลงกล้องส่วนใหญ่ในบ้านเราคงจะรับภาพถ่ายของอาจารย์อิทธิ ได้ด้วยความยากลำบาก ทั้งนี้เนื่องมาจากลักษณะของผลงานที่มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่ได้เป็นไปตามกฎหรือระเบียบในการจัดองค์ประกอบที่นิยมใช้กันในกลุ่มสมาชิกของสมาคม หรือชมรมถ่ายภาพใดๆ ไป...”

ด้อย แด ล อ ข อ ง ศี ล ปิ น

ผม เริ่ม ถ่าย ภาพ แนวนับที่ความงามในธรรมชาติตามความเป็นจริงมาเป็นเวลาช้านานแล้ว คงประมาณปี พ.ศ. 2504 ต่อมาผมได้พัฒนาการถ่ายภาพโดยเน้นความงามในธรรมชาติที่องค์ประกอบศิลป์ (Art Elements) ซึ่งได้แก่ เส้น รูปร่าง รูปทรง สี พื้นผิว แสงเงา พื้นที่ว่าง และการจัดองค์ประกอบศิลป์ (Principles of Arrangement) มากกว่า การให้ความสำคัญในเรื่องราวของภาพ เพราะความงามที่แท้จริงของภาพมีใช้อยู่ที่เรื่องราว หากอยู่ที่องค์ประกอบศิลป์และการจัดองค์ประกอบศิลป์ ผลงานชุดนี้ได้้นำออกแสดงที่บริติชเคาน์ซิล (British Council) สยามสแควร์ ในปี พ.ศ. 2527 โดยให้ชื่อการแสดงว่า “ภาพถ่ายสร้างสรรค์โดย อิทธิ คงคากุล” (Creative Photography by Itthi Khongkhakul) ซึ่งก็ได้รับความสนใจจากผู้ชมพอสมควร ต่อ ๆ มา นั้น ผมได้มุ่งความสนใจไปในทางการถ่ายภาพแนวสร้างสรรค์อย่างจริงจัง โดยเน้นการแสดงออกในความงามแบบนามธรรม (Abstract) ผมได้นำภาพถ่ายชุดนี้ออกแสดงเผยแพร่โดยแสดงร่วมกับศิลปินท่านอื่นๆ ในงานแสดงนิทรรศการศิลปะหลายครั้ง ครั้งที่สำคัญคือ การได้รับเชิญให้ไปแสดงผลงานภาพถ่ายคนเดียว (One-man Exhibition) ที่ศูนย์ภาพถ่ายแห่งเมืองลอสแอนเจลิส (Los Angeles Photography Center) และที่หอศิลป์ของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียสเตท วิทยาเขตนอร์ทริธ (California State University, Northridge) ในปี พ.ศ. 2533 ซึ่งนับว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

ใน ปี พ. ศ. 2 5 3 7 ผมได้ลาออกจากการเป็นอาจารย์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อที่จะได้มีเวลาในการทำงานศิลปะอย่างเต็มที่ และได้เดินทางไปพำนักอยู่ที่ประเทศนิวซีแลนด์ เป็นเวลา 3 ปี ได้มุ่งเน้นสร้างสรรค์งานศิลปะโดยใช้ภาพถ่ายเป็นสื่อ (Media) ในการแสดงออกเป็นส่วนใหญ่ งานด้านจิตรกรรมและประติมากรรมก็ได้ทำควบคู่กันไปด้วย งานภาพถ่ายชุดนี้ส่วนใหญ่แล้วมีเนื้อหาและเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสังคมที่ผมให้ความสนใจ มีการแสดงออกในความงามตามรูปแบบนามธรรม (abstract) และก็มีภาพส่วนหนึ่งแสดงออกด้วยสัญลักษณ์ (Symbol) ในปี พ.ศ. 2541 ผมได้เดินทางกลับประเทศไทยเนื่องจากป่วยเพราะแพ้อากาศหนาว

ภ า พ ถ าย ที่ ผ ม ได้นำมาแสดงในนิทรรศการนี้ ซึ่งให้ชื่อนิทรรศการนี้ว่า “วันวานและปัจจุบัน” (Now and Then) เป็นภาพถ่ายจำนวนหนึ่งที่ได้สร้างขึ้นในช่วงเวลาที่ต่างกันหลายปี ดังนั้น เรื่องราว เนื้อหา และรูปแบบของงานจึงแตกต่างกันไปตามความคิดสร้างสรรค์ที่แปรเปลี่ยนไปอย่างไม่หยุดนิ่งตามกาลเวลา

ภ า พ ถ าย ของผมมิได้ใช้เทคโนโลยีห้องมืดหรือใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในการสร้างสรรค์แต่อย่างใด เนื่องจากผมมีพื้นฐานทางด้านจิตรกรรม จึงได้อาศัยเทคนิคทางด้านจิตรกรรมมาดัดแปลง โดยมีการตัดทอนเพิ่มเติม และเสริมแต่งภาพถ่ายที่ได้มาจากการถ่ายภาพธรรมดาไม่ว่าจะเป็น เส้น รูปร่าง รูปทรง สี การจัดองค์ประกอบศิลป์ ฯลฯ ให้มีความแปลกใหม่ผิดเพี้ยนไปจากภาพถ่ายเดิม โดยสร้างรูปแบบงานให้มีเอกลักษณ์ของตนเองตามความคิดและความพึงพอใจเป็นสำคัญ

ผู้ ช ม อ ะ จ ติ อ ง ก าร คำอธิบายน่าจะเข้าใจเนื้อหาและเรื่องราวในงานได้อย่างถูกต้อง หากผู้ชมงานเปิดใจที่จะรับประสบการณ์ใหม่ๆ โดยมองผ่านทัศนะของผู้สร้างงานก็จะเข้าใจงานเหล่านั้นได้ไม่ยากนัก

อิทธิ คงคากุล
มกราคม 2544

BAD POLITICIANS, 1985
Mixed Media, 23 x 30 cm.

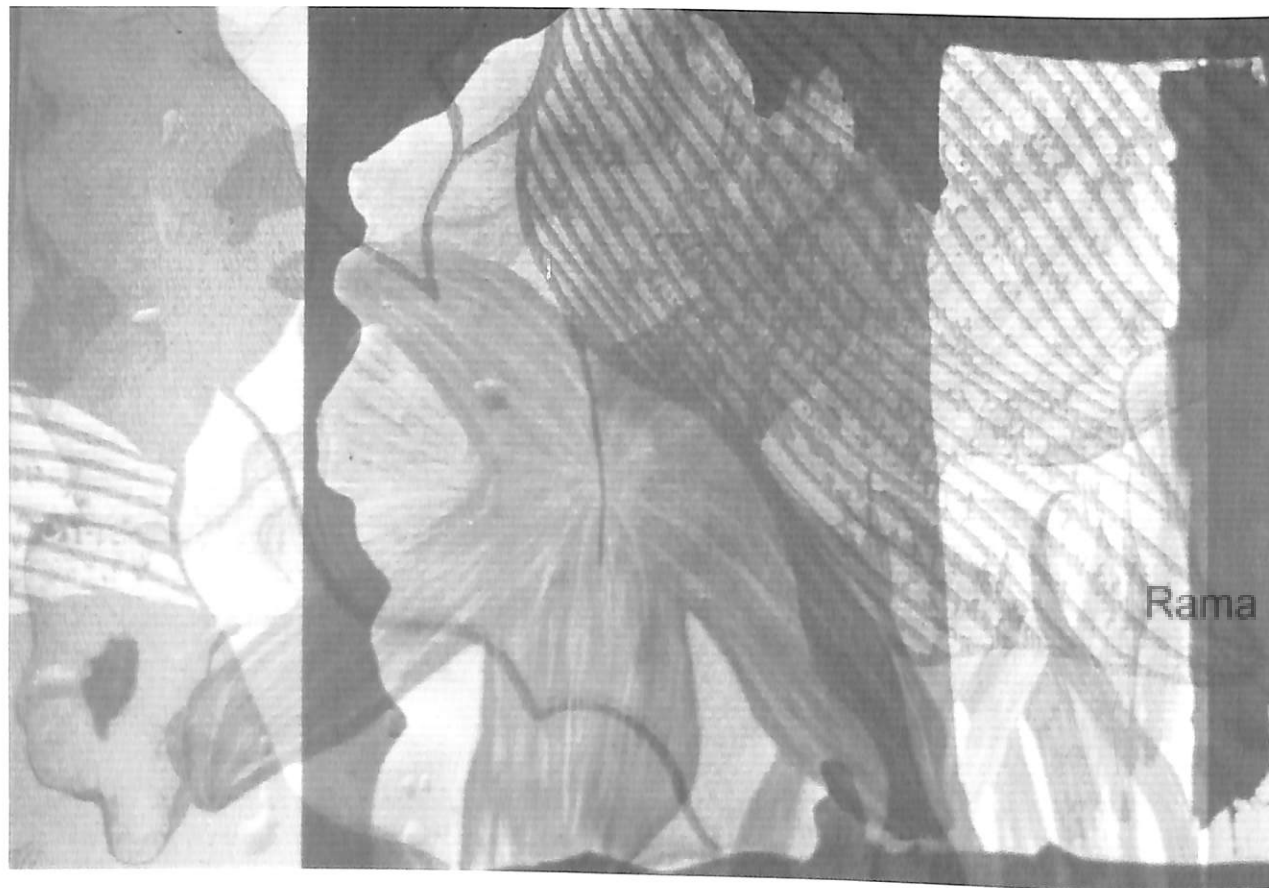
Rama IX Art Museum Foundation

THE STRIPPER, 1994
Mixed Media, 23 x 30 cm.

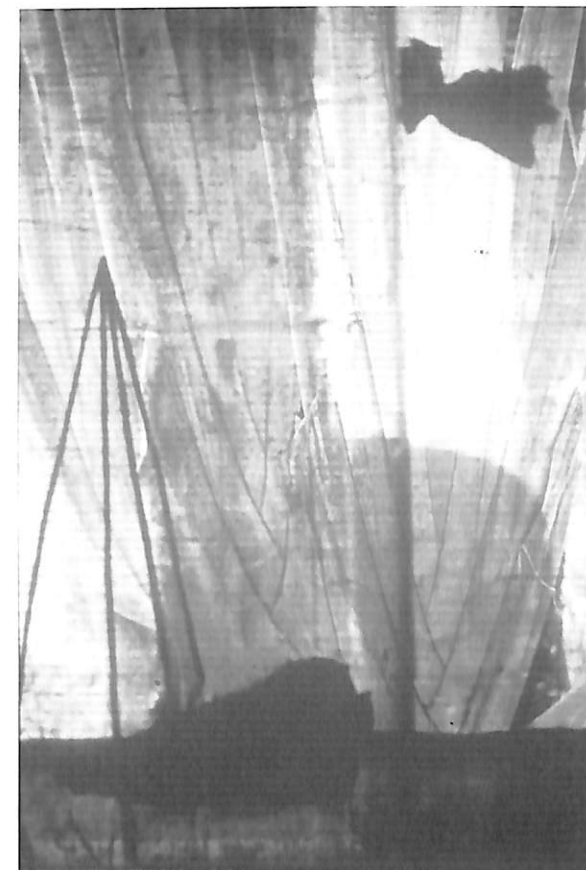
WOMEN'S RIGHT, 1994
Mixed Media, 23 x 30 cm.

RHYTHM IN NATURE, 1983
Mixed Media, 23 x 30 cm.

MODERN PHALLUS IMAGE, 2000
Mixed Media, 23 x 30 cm.

UNSPOIL NATURE, 1996
Mixed Media, 23 x 30 cm.

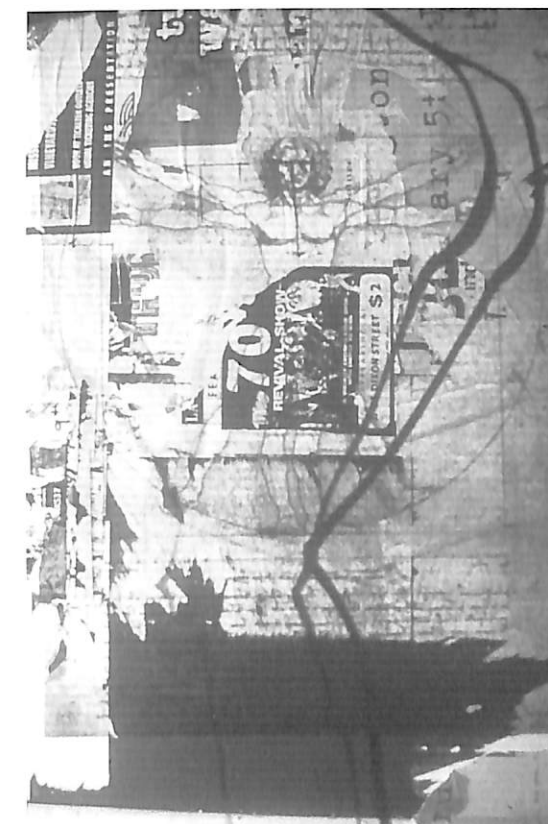
Rama IX Art Museum Foundation

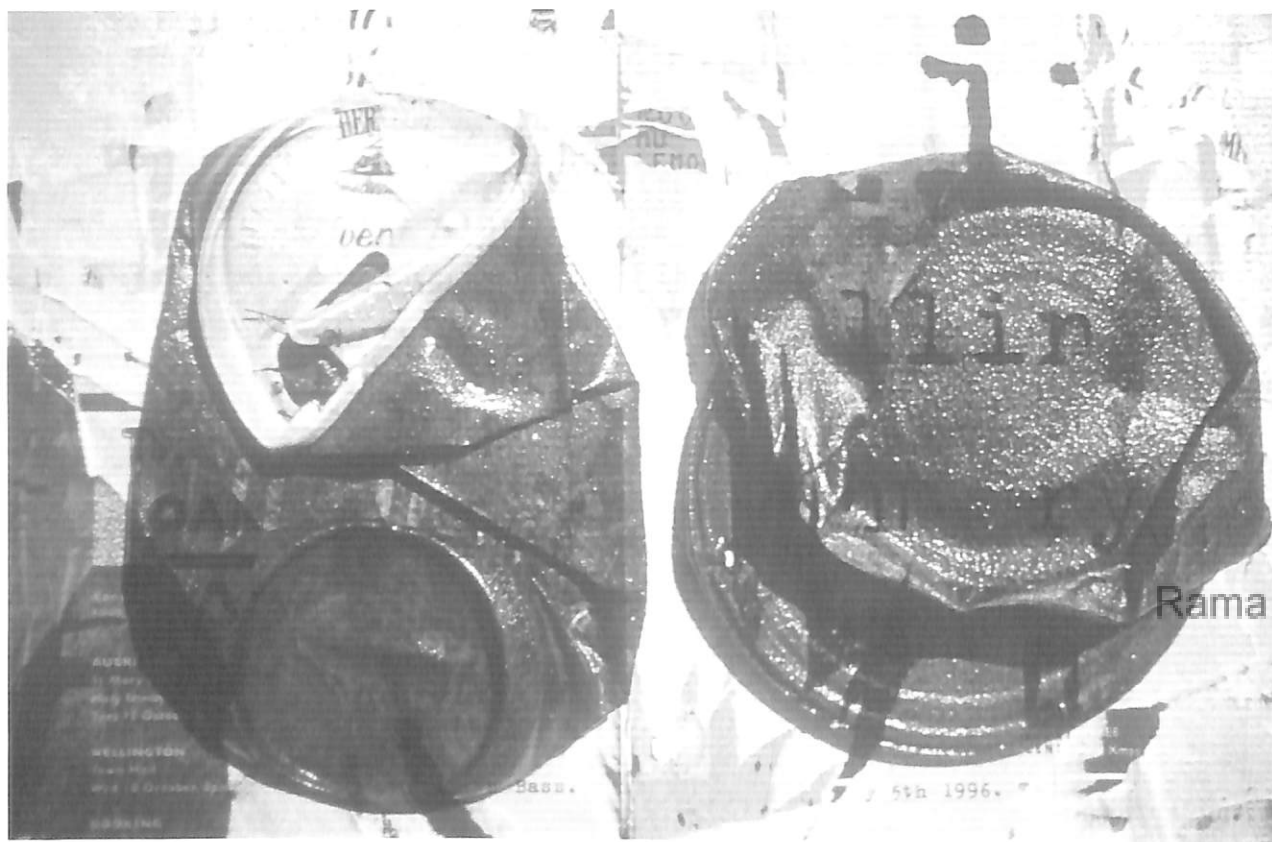
SEASIDE, 1995
Mixed Media, 23 x 30 cm.

GOD BLASSED LAND, 1984
Mixed Media, 23 x 30 cm.

MAN AND MEASUREMENT, 1995
Mixed Media, 23 x 30 cm.

APPEARANCE, 1991

Mixed Media. 23 x 30 cm.

อิทธิพล

เกิด

2485 - กรุงเทพมหานคร

การศึกษา

2508 - ได้รับปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาจิตรกรรม มหาวิทยาลัยไอซากส์ รัฐแอแคนซอส สหรัฐอเมริกา

2509 - ได้รับปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตรกรรม มหาวิทยาลัยนอร์เธอร์เดม รัฐอินเดียนา สหรัฐอเมริกา

2520 - ศึกษาปริญญาเอก มหาวิทยาลัยอีลินอยส์สเตท รัฐอีลินอยส์ สหรัฐอเมริกา

งานราชการ

2511 - รับราชการตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นจิตรกร ประติมากร ศิลปินภาพพิมพ์และศิลปินภาพถ่าย

2528-2531 - รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2532-2535 - หัวหน้าภาควิชาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิทรรศการเดี่ยว

2511 - แสดงผลงานคนเดียว สถานสอนภาษา เอ ยู เอ กรุงเทพฯ

2517 - แสดงผลงานคนเดียว ศูนย์ศิลปเมฆพยับ กรุงเทพฯ

2527 - แสดงผลงานคนเดียว บริติชเคาน์ซิล กรุงเทพฯ

2533 - แสดงผลงานคนเดียว ศูนย์ภาพถ่ายลอสแอนเจลิส แคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา

- มหาวิทยาลัยรัฐแคลิฟอร์เนีย นอร์ทริดจ์ แคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา

2544 - แสดงผลงานคนเดียว ศูนย์ทัศนศิลป์ ดำรง วงศ์อุปราช นครชัยศรี นครปฐม

นิทรรศการกลุ่ม

2515 - นิทรรศการศิลป์ไทยร่วมสมัย ครั้งที่ 2 โคเปนเฮเกน เดนมาร์ก

2517 - นิทรรศการภาพพิมพ์นานาชาติทุกสองปี ครั้งที่ 9 เกียวโตและโตเกียว ญี่ปุ่น

2518 - นิทรรศการภาพพิมพ์นานาชาติทุกสองปี ครั้งที่ 11 ยูโกสลาเวีย

- นิทรรศการภาพพิมพ์นานาชาติประจำปี ครั้งที่ 3 สหรัฐอเมริกา

2519 - นิทรรศการภาพพิมพ์นานาชาติตะวันออกทุกสองปี ครั้งที่ 3 นอร์เวย์

- นิทรรศการภาพพิมพ์นานาชาติ เยอรมันตะวันตก

2525 - นิทรรศการศิลป์ร่วมสมัยโดย 6 ศิลปินไทย สาธารณรัฐประชาชนจีน

- นิทรรศการจิตรกรรมและภาพถ่ายอาเซียน ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ กัวลาลัมเปอร์ สิงคโปร์ จาการ์ตา และมะนิลา

- 2526 - นิทรรศการจิตรกรรมและภาพถ่ายอาเซียน ครั้งที่ 4 สิงคโปร์ มะนิลา กรุงเทพฯ กัวลาลัมเปอร์ และจาการ์ตา
- 2528 - ศิลปะไทยอดีตและปัจจุบัน สาธารณรัฐประชาชนจีน
- 2531 - นิทรรศการศิลป์ครั้งที่ 2 โดยสหพันธ์ศิลปินอาเซียน มาเลเซีย
- 2533 - นิทรรศการศิลป์ไทยร่วมสมัย ลอสแอนเจลิส แคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา
- 8+8 ศิลปินไทย-มาเลเซีย หอศิลป์แห่งชาติ กรุงเทพฯ
- นิทรรศการศิลป์ระหว่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ 5 หอศิลป์แห่งชาติ กัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย
- 2534 - นิทรรศการจิตรกรรมภาพถ่ายและศิลปะเด็กอาเซียน ครั้งที่ 2 บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และประเทศไทย
- 2535 - นิทรรศการศิลป์กลุ่มธรรม ครั้งที่ 7 และศิลปินรับเชิญ 29 ท่าน หอศิลป์ผ่านฟ้า ศูนย์สังคีตศิลป์ กรุงเทพฯ
- 2536 - งานมหกรรมประติมากรรม 36 หอศิลป์แห่งชาติ กรุงเทพฯ
- 2536-2537 - นิทรรศการจิตรกรรมภาพถ่ายและศิลปะเด็กอาเซียน ครั้งที่ 3 บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และประเทศไทย
- 2537 - นิทรรศการศิลป์ของสองศิลปิน หอศิลป์แห่งชาติ กรุงเทพฯ
- 2538 - สแตเวย์ แกลเลอรี เนเปีย นิวซีแลนด์
- นิทรรศการภาพถ่ายอาเซียน ฉลอง 50 ปี ของ องค์การสหประชาชาติ กรุงเทพฯ
- นิทรรศการ 5 ทศวรรษ ศิลปะไทย ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพฯ
- หอศิลป์เพาะช่าง วิทยาลัยเพาะช่าง กรุงเทพฯ

รางวัลเกียรติยศ

2510 - รางวัลที่ 1 งานมหกรรมศิลป์ประจำปี ครั้งที่ 16 รัฐแอแคนซอส สหรัฐอเมริกา

- รางวัลพิเศษ บริษัทประกันภัยไฟโอเนียแห่งชาติ งานแสดงศิลปกรรมประจำปีของฝั่งทะเลตอนใต้ รัฐอินเดียนา สหรัฐอเมริกา

- รางวัลที่ 3 งานมหกรรมศิลป์ประจำปี ครั้งที่ 16 รัฐแอแคนซอส สหรัฐอเมริกา

2520 - ได้รับทุนฟูลไบรท์ไปศึกษาปริญญาเอกที่สหรัฐอเมริกา

BORN

1942 : Bangkok, Thailand.

EAUCATION

1966 : B.A. Degree in Fine Arts, University of the Ozarks, Arkansas, U.S.A.
 1967 : M.A. Degree in Fine Arts, University of Notre Dame, Indiana, U.S.A.
 1978 : Illinois State University, Illinois, U.S.A.

PROFESSION

Since 1969 : Assistant Professor of Art at Chulalongkorn University.
 Painter, Sculptor, Printmaker and Photographer.
 1985-1988 : Associate Dean for Academic Affair, Faculty of Fine and
 Applied Arts, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand.
 1989-1992 : Head of the Department of Visual Arts, Faculty of Fine and
 Applied Arts, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand.

EXHIBITION RECORD

Since 1963 : Participated in more than 100 group exhibitions both
 National and International.

ONE MAN SHOW

1968 : A.U.A. Bangkok, Thailand.
 1974 : Mekpayab Art Centre, Bangkok, Thailand.
 1984 : British Council, Bangkok, Thailand.
 1990 : Los Angeles Photography Center, Los Angeles, California, U.S.A.
 : California State University, Northridge, California, U.S.A.
 2001 : D.R. Visual Art Center, Nakorn Chaisri, Nakorn Pathom, Thailand.

SELECTED EXHIBITIONS

1972 : The 2nd Contemporary Thai Arts Exhibition, Copenhagen, Denmark.
 1974 : The 9th International Biennial Exhibition of Prints,
 National Museum of Modern Art Tokyo, National Museum of
 Modern Art Kyoto, Japan.
 : The 2nd Ashiyagawa International Biennial, Ashiya, Japan.
 : Contemporary Graphic of Asia, Milan, Italy.
 1975 : The XI International Biennial of Graphic, Ljubljana, Yugoslavia.
 : The 3rd United State International Graphic Annual, U.S.A.
 1976 : Thai Art in the Seventies, Bonn, Frankfurt, Munich, Stuttgart,
 Hamburg and Berlin, West Germany.
 : The 3rd Norwegian International Print Biennial, Fredrikstad, Norway.
 : International Exhibition of Graphic Art, Frenchen, West Germany.
 : Western Pacific Biennial, Australia.
 1978 : The 4th Norwegian International Print Biennial, Fredrikstad, Norway.
 : The 6th International Exhibition of Original Drawings,
 Museum of Modern Art, Yugoslavia.

ITTHI KHONGKHAKUL

1982 : 6 Contemporary Thai Artists, National Gallery, Beijing,
 The People's Republic of China.
 : Contemporary Arts of Thailand, Pacific Asia Museum,
 Pasadena, California.
 : The 2nd ASEAN Exhibition of Painting and Photographs,
 Bangkok, Kuala Lumpur, Singapore, Jakarta, and Manila.
 1983 : Contemporary Graphic Art from Thailand, Nurnburg, West Germany.
 : The 4th ASEAN Exhibition of Paintings and Photographs,
 Singapore, Manila, Bangkok, Kuala Lumpur and Jakarta.
 1985 : Thai Art: Past and Present, Center of Fine Arts, Beijing,
 The People's Republic of China.
 1987 : Contemporary Thai Art, The Artist's Gallery, Bangkok, Thailand.
 1989 : The 2nd Exhibition of Federation of Asian Art Association,
 Kuala Lumpur, Malaysia.
 1990 : Thai Contemporary Art, Los Angeles Art Festival,
 Thai Art Council U.S.A., West Hollywood, California, U.S.A.
 : Photographic Work and Mixed-media on Thai Traditional
 Hand made paper, Pacific Asia Museum, Pasadena, California, U.S.A.
 : 8+8 Thai-Malaysian Artists, The National Gallery, Bangkok, Thailand.
 : The 5th Asian International Art Exhibition, The National Gallery,
 Kuala Lumpur, Malaysia.
 1992 : The World Through the Light of Art, Musical Art Center,
 Bangkok Bank Co.,Ltd., Bangkok, Thailand.
 1993 : Sculpture Exposition '93, The National Gallery, Bangkok, Thailand.
 : 3rd ASEAN Travelling Exhibition of Painting, Photography and
 Children's Art, Brunei Darussalam, Indonesia, Malaysia, Philippines,
 Singapore and Thailand.
 1994 : Two-men Exhibition, The National Gallery, Bangkok, Thailand.
 1995 : Stairway Gallery, Napier, New Zealand.
 : ASEAN Exhibition of Photography, United Nations, Bangkok, Thailand.
 : 5 Decade of Thai Art Exhibition, Queen Sirikit National Convention
 Center, Bangkok, Thailand.
 1998 : Art Exhibition 227/1 Group, Belle Villa Resort, Chiangmai, Thailand.
 2000 : Poh Chang-College of Arts and Crafts, Bangkok, Thailand.

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation